

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

1 maart 2004

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de heer Roland Van Goethem, mevrouw Marijke Dillen, de heer Jan Penris,
mevrouw Hilde De Lobel en de heer Mathieu Boutsen –**

**betreffende de overheveling van de resterende bevoegdheden
van het federale Ministerie van Economische Zaken naar de gewesten**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken
uitgebracht door de heer Guy Sols**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Norbert De Batselier.

Vaste leden :

de heer Ludwig Caluwé, mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Mieke Van Hecke ;
de heren André Denys, Guy Sols, Francis Vermeiren, Paul Wille ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Joris Van Hauthem, Karim Van Overmeire ;

de heren Norbert De Batselier, Leo Peeters ;

de heer Jos Geysels ;

de heer Herman Lauwers.

Plaatsvervangers :

de heren Boudewijn Laloo, Luc Van den Brande, Eric Van Rompuy, Jan Verfaillie ;

de heren Louis Bril, Frans De Cock, Gilbert Van Baelen, Bob Verstraete ;

de heren Herman De Reuse, Felix Strackx, Miel Verrijken ;

de heren Bruno Tobback, Dany Vandenbossche ;

de heer Dirk Holemans ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Zie :

1758 (2002-2003)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

INHOUD

	Blz.
I. Inleidende uiteenzetting door de heer Roland Van Goethem, mede-indiener	4
II. Bespreking	5
III. Stemming	6

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken besprak op 18 november 2003 het voorstel van resolutie betreffende de overheveling van de resterende bevoegdheden van het federale Ministerie van Economische Zaken naar de Gewesten.

I. Inleidende uiteenzetting door de heer Roland Van Goethem, mede-indiener

De heer *Roland Van Goethem* is voorstander van een volledige opsplitsing van het federale Ministerie van Economische Zaken. Bij het vastleggen van de bevoegdheden van dat ministerie, vormde het instandhouden van een eenvormig muntbeleid één van de belangrijkste bekommernissen : de bevoegdheden die aan de gewesten werden toevertrouwd, mochten de muntstabiliteit van de Belgische frank in geen geval in het gedrang brengen. Dat was logisch, aangezien Vlaanderen en Wallonië ook toen reeds werden gekenmerkt door een verschillende economische invalshoek en een verschillende economische snelheid. Sinds 2001 is de oude Belgische frank begraven en vervangen door de euro, zoals ook de andere Europese munten. Aangezien het voortaan dus de Europese Centrale Bank is die het muntbeleid bepaalt, is de federale bevoegdheid terzake dermate uitgehold dat ze haar bestaansrecht heeft verloren. Bovendien kunnen de desbetreffende Europese richtlijnen net zo goed op regionaal als op federaal vlak worden uitgevoerd.

Bij de uitoefening van hun economische bevoegdheden moeten de gewesten de beginselen van het vrij verkeer van personen, goederen, diensten en kapitalen en van de vrijheid van handel en nijverheid in acht nemen. Europa stelt daaromtrent de meeste regels vast, zodat het federale Ministerie van Economische Zaken bij de uitvoering ervan hooguit de rol van doorgeefluik speelt. De federale overheid is nog steeds bevoegd voor het bepalen van de algemene regels inzake overheidsopdrachten. In de praktijk echter worden ook die regels vooral opgelegd door Europa, en zijn de overgebleven nationale bevoegdheden zo beperkt dat het regionale niveau beter geplaatst is om de regels vast te leggen dan het federale.

Hetzelfde geldt voor de regelgeving inzake de bescherming en de veiligheid van de verbruiker. Dat is logisch : een elektrisch huishoudtoestel moet in Duitsland of Frankrijk net zo veilig zijn als in België. Ook hier doet het federale Ministerie van Eco-

nomische Zaken niet meer dan toepassen wat Europa oplegt, en kan die bevoegdheid dus probleemloos worden overgeheveld. De federale bevoegdheid voor het vaststellen van regels inzake de maxima voor hulp aan ondernemingen op het gebied van economische expansie is volledig overbodig geworden : enerzijds is expansiesteun slechts mogelijk indien de Gewesten daarmee akkoord gaan, anderzijds legt Europa dienaangaande zeer strikte regels op.

De rol van het federale ministerie inzake het financieel beleid en de bescherming van het spaarwezen is een voorbijgestreefd anachronisme. Niet alleen worden de Europese regels ook in deze aangelegenheid steeds belangrijker, maar bovendien werden de voornaamste openbare kredietinstellingen geprivatiseerd. Het beheer van openbare kredietinstellingen als federale bevoegdheid bestaat de facto dus niet meer.

Over het prijs- en inkomensbeleid zou men nog kunnen discussiëren, hoewel Europa – vooral voor duurzame consumptiegoederen – naar een eenvormige prijszetting streeft. Dat neemt niet weg dat er altijd prijsverschillen zullen zijn voor consumptiegoederen, vooral voor kleine consumptiegoederen en voedingsmiddelen. Dat heeft onder meer te maken met transportkosten en prijsbeheer, die niet staatsgebonden zijn en dus perfect kunnen worden bepaald op regionaal niveau. Dezelfde redenering geldt voor het inkomensbeleid : Europa zal op middellange of lange termijn streven naar een eenvormig mogelijk inkomensbeleid. De overblijvende verschillen zijn van regionale oorsprong. Het beheersen van de factoren die leiden tot die verschillen gebeurt, gezien hun aard en oorsprong, best door de regionale overheid. Gezien de reeds bestaande inkomensverschillen tussen Vlaanderen en Wallonië, wordt die bevoegdheid best naar het westelijke niveau overgebracht.

Voor het mededingingsrecht en het recht inzake de handelspraktijken wordt nu reeds een uitzondering gemaakt voor de toekenning van kwaliteitslabels en oorsprongsbenamingen van regionale of lokale aard. Daar we in deze materie ook een evolutie kunnen waarnemen naar meer uniformiteit, opgelegd door de Europese Unie, is hier hooguit nog sprake van een restbevoegdheid, die zonder enig probleem aan de regio's kan worden toevertrouwd.

Ook het handelsrecht en het vennootschapsrecht zijn twee bevoegdheden die nog aan het federale niveau toekomen. Met de verdere uitbouw van de Europese Unie zullen beide rechtsvormen meer op Europese leest worden geschoeid. De logica van

een verdere eenwording vereist immers dat in de hele Unie eenvormige vennootschaps- en handelsregels van toepassing worden. Die regels zullen echter, gezien de diversiteit van Europa, rekening moeten houden met regionale verschillen. Sommige onderdelen van die wetgeving, zoals boekhoudnormen, kunnen in de hele Unie worden ingevoerd. Regio's kunnen echter specifieke behoeften hebben die beter door de betrokken regio worden onderhandeld dan door de nationale staat.

De bevoegdheid inzake vestigingsvoorwaarden is, tegen alle logica in, nog steeds een federale bevoegdheid. De vestiging van een bedrijf heeft een rechtstreekse invloed op de regio waar de feiten zich voordoen. Het is dan ook logisch te eisen dat elke vorm van vestigingsvoorwaarde een uitsluitende en exclusieve bevoegdheid is van het gewest. Naast de gevolgen zijn ook de noden van de regio's hier van primordiaal belang. Dat een regio vestigingsvoorwaarden stelt die nauw aansluiten bij haar specifieke behoeften, hoeft geen betoog. Een overheveling van deze bevoegdheid van het federale naar het regionale niveau is perfect logisch. Die overheveling zou borg staan voor de verdere optimalisering van de economische ontwikkeling van de regio's.

De overdracht van de bevoegdheid over de industriële en de intellectuele eigendommen kan probleemloos verlopen. Waarom is die eigenlijk nog federaal? De toewijzing aan de gewesten van de bevoegdheid over de contingenten en vergunningen is ook een doortrekking van de federale logica. De gewesten moeten op dit vlak een eigen politiek kunnen voeren. Het beheer van de domeinen metrologie en normalisatie verschuift steeds meer naar Europa. Dat is een logisch gevolg van het Europese streven naar industriële eenvormigheid. Het invoeren van Europese richtlijnen kan net zo goed aan de gewesten worden toevertrouwd.

De gewestelijke investeringsmaatschappijen winnen steeds meer aan belang. Deze evolutie is het gevolg van de toewijzing aan de gewesten van de bevoegdheid inzake economische expansie. Indien het volledig opheffen van de Nationale Investeringsmaatschappij onmogelijk zou blijken, kan de voogdij over de NIM worden overgedragen aan een ander federaal ministerie.

Objectief gezien moet men enkele belangrijke vaststellingen doen. Sedert geruime tijd is er een verschillende economische ontwikkeling in Vlaanderen en in Wallonië. Dat verschil maakt dat de gewesten, om hun economische ontwikkeling te optimaliseren, best over de volledige economische be-

voegdheid beschikken. Daardoor kunnen zij ook eenvoudiger de door hun gekozen richting verder uitwerken. Zo wordt in Wallonië gestreefd naar een gedirigeerde economie, terwijl Vlaanderen opteert voor een vrijemarkteconomie. Bij de economische bevoegdheden die nog federaal zijn, kunnen sommige ronduit archaisch worden genoemd, zeker wanneer ze in een Europees kader worden bekeken, zijn andere achterhaald door de voortschrijdende gewestvorming en vormen sommige een rem voor de economische ontplooiing van de gewesten.

Om de vertegenwoordiging van de gewesten in Europa mogelijk te maken, kan men een systeem uitwerken naar model van de huidige vertegenwoordiging voor landbouw.

II. Bespreking

De heer *Herman Lauwers* is het ermee eens dat heel wat federale economische bevoegdheden naar Vlaanderen en Wallonië kunnen worden overgeheveld. Het is echter niet zinvol om aparte resoluties goed te keuren over de verschillende deelterreinen. Bovendien gaat het voorliggende voorstel zeer ver: het handelt niet alleen over economische, maar ook over financieel-monetaire bevoegdheden. Het is ook niet logisch dat de indieners enerzijds op wijzen dat sommige bevoegdheden eigenlijk op Europees niveau moeten worden uitgeoefend, maar anderzijds de voorafgaande overheveling ervan naar de gewesten vragen. Volgens de spreker zouden die bevoegdheden, zij het misschien voorlopig, best op federaal niveau blijven, eventueel in afwachting van de overdracht ervan naar Europa. Om die redenen zal de spreker het voorstel van resolutie niet goedkeuren.

Ook de heer *Norbert De Batselier* vindt het niet verstandig om per deelgebied het reeds gepresterde werk, dat heeft geleid tot de vijf resoluties van maart 1999, over te doen. Destijds werd een brede consensus bereikt – ook al was dat niet over alle resoluties – die best niet per deelgebied in vraag wordt gesteld. Wat nu op tafel ligt, gaat trouwens veel verder dan vermelde consensus.

De spreker stelt vast dat het Vlaams Blok van aanpak is veranderd: blijkbaar wil die partij nu ook met de federale regering onderhandelen, en de communautaire problematiek stapsgewijs aanpakken. Dat is iets heel anders dan het separatisme waarvoor het Blok staat, met inbegrip van het uitroepen van de Vlaamse onafhankelijkheid in het Vlaams Parlement.

Mevrouw *Mieke Van Hecke* sluit zich aan bij de vorige sprekers. Ook zij acht het niet aangewezen om één element uit de globale discussie te lichten en uit te vergroten. Dat zou een verzwakking van de Vlaamse eisen en uitgangspunten met zich meebrengen.

De heer *Jos Geysels* merkt een zekere discrepantie op tussen de toelichting bij het voorstel en de tekst van de resolutie zelf. Er is immers een verschil tussen monetaire en economische bevoegdheden. Hij is in elk geval grondig gekant tegen het overhevelen van de muntpolitiek naar de gewesten. Bovendien denkt wellicht niemand eraan om het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevoegd te maken voor het voeren van een eigen monetair beleid. Dat zou nochtans een, zij het ongewenst, neveneffect zijn van het voorliggende voorstel. Een consequente overheveling van alle economische bevoegdheden naar de gewesten zou bijvoorbeeld ook impliceren dat Vlaanderen met Wallonië zal moeten onderhandelen over het stockeren van nucleair afval. Ook dergelijke gevolgen hebben de indieners wellicht niet ingecalculerd.

De heer *Roland Van Goethem* benadrukt dat België sowieso geen monetaire bevoegdheid meer heeft. Het is de Europese Centrale Bank die deze bevoegdheid uitoefent.

Het Vlaams Blok sluit stapsgewijze communautaire onderhandelingen met het federale niveau inderdaad niet uit, maar het einddoel blijft wel de Vlaamse onafhankelijkheid.

Dat het voorliggende voorstel een afzwakking van het Vlaamse eisenpakket zou inhouden, betwijfelt de spreker. Vanuit een Europese context moet men immers vaststellen dat de macht in handen is van wie de economische bevoegdheden uitoefent. Een staat of regio valt of staat met zijn economische bevoegdheden.

III. Stemming

Het voorstel van resolutie betreffende de overheveling van de resterende bevoegdheden van het federale Ministerie van Economische Zaken naar de Gewesten wordt verworpen met zeven stemmen tegen drie.

De verslaggever,

Guy SOLS

De voorzitter,

Norbert DE BATSELIER
